

Teorija skupova

Prvi kolokvij

25. studenoga 2020.

- (1) (a) (1 bod) Definirajte dobro utemeljen skup. Postoji li parcijalno uređen skup x te $y \in x$ takvi da je x dobro utemeljen, a $x \setminus \{y\}$ (s restrikcijom uređaja na x) nije? Obrazložite svoj odgovor.
- (b) (1 bod) Iskažite aksiom unije. Za skup $x = \{n \in \omega : (\exists m \in \omega)(n = 2 \cdot m)\}$, usporedite skupove $\bigcup x$ i $\bigcup \mathcal{P}(x)$ s obzirom na inkluziju.
- (c) (1 bod) Iskažite Banachovu lemu. Navedite nužan i dovoljan uvjet pod kojim je $\emptyset$ primjer skupa iz zaključka leme.
- (d) (1 bod) Navedite primjer beskonačno mnogo pravih klasa.
- (e) (1 bod) Definirajte što znači da funkcija čuva strogi uređaj. Nađite bijekciju koja ne čuva strogi uređaj, ali njoj inverzna funkcija čuva strogi uređaj.
- (f) (1 bod) Kratko objasnite kako se aksiom para može dokazati u ZF bez aksioma para.
- (2) (4 boda) Dokažite da je Kartezijev produkt dvaju dobro utemeljenih skupova, uređen antileksikografski, ponovo dobro utemeljen.
- (3) (4 boda) Neka je $(A_n)_{n \in \mathbb{N}}$, $A_0 \supseteq A_1 \supseteq A_2 \supseteq \dots$ padajući niz skupova. Ispitajte odnos skupova

$$\bigcup_{n \geq 1} \mathcal{P}(A_0 \triangle A_n) \quad \text{i} \quad \mathcal{P}(A_0) \triangle \bigcap_{n \geq 1} \mathcal{P}(A_n).$$

Svoje tvrdnje argumentirajte dokazima, odnosno kontraprimjerima.

- (4) (3 boda) Neka je A skup te $R : A \rightarrow A$. Dokažite ili opovrgnite:
ako je R tranzitivna relacija, onda vrijedi $R^2 = R$.
- (5) (4 boda) Odredite kardinalnost skupa svih prebrojivih simetričnih relacija na $\mathbb{R}$.
- (6) (4 boda) Na skupu $X = \{A \subseteq \mathbb{N} \mid A \text{ neprazan i konačan}\}$ definiramo relaciju $\prec$ s:

$$A \prec B \quad :\iff (\forall a \in A)(\exists b \in B)(a < b),$$

pri čemu je $<$ standardni uređaj na $\mathbb{N}$.

- (a) Dokažite da je $(X, \prec)$ parcijalno uređen skup.
- (b) Dokažite da $(X, \prec)$ ima najmanji element te da u $(X, \prec)$ ne postoje maksimalni elementi.
- (c) Dokažite ili opovrgnite: U $(X, \prec)$ svaki odozgo omeđen skup ima supremum.

Smijete koristiti samo pribor za pisanje i brisanje te prazne papire!

Zadatke (1) i (2) možete rješavati na jednom papiru, a svaki od zadataka (3), (4), (5) i (6) morate na zasebnom!

Potpišite sve papire koje predajete!

Sretno!

Rezultati: Srijeda, 2. 12. 2020., navečer na Merlinu.